

ДОКЛАД

НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ
ПО ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ
НА ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

Уважаеми г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по Природни науки, математика и информатика предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за институционална акредитация на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 2 от ЗВО, чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА /20.10.2016 г./ критерии за институционална акредитация на висшите училища в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.77, ал.2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
  - II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
  - III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ И ЗА СЪЗДАДЕНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ И СРЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ.2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1)
  - IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
  - V. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КАПАЦИТЕТ
  - VI. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА СРЕДАТА НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ
  - VII. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА
-

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Информация за решението от предходната акредитация	ПУ получава институционална акредитация за срок от 6 години с оценка 9.36 и капацитет 22 750 студенти. (Протокол №4 от 19.02.2013 г.)
2.	Откриване на процедурата от АС	(Протокол № 9 от 17.05.2018 г.)
3.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС: 1. доц. д-р Димитрина Керина – Югозападен университет „Неофит Рилски“, - ръководител ЕГ; 2. проф. д-р Сабрие Пишкин – Yildiz Technical University, Chemical and Metallurgical Engineering Faculty, Turkey, - член на ЕГ	Протокол №21 от 13.12.2018 г.

	<p>3. проф. д-р Сеня Петрова Терзиева – ХТМУ, - член на ЕГ;</p> <p>4. проф. д-р Петя Запрянова Янева – СУ „Св. Климент Охридски“, - член на ЕГ;</p> <p>5. доц. д-р Детелин Михайлов Лучев – Институт по математика и информатика, БАН, - член на ЕГ;</p> <p>6. доц. д-р Димитър Марчев Благоев – УНСС, - член на ЕГ;</p> <p>7. докторант Делян Стоянов Керемедчиев – Институт по информационни и комуникационни технологии, БАН, - член на ЕГ.</p> <p>Наблюдаващ процедурата член на ПКПНМИ: проф. д-р Ангел Борисов Дишлиев</p>	
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУЗ	25.02.2019 - 01.03.2019
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №10 от 22.04.2019 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПКПНМИ и изпращането му до ПУ „Паисий Хилендарски“ за становище	Протокол №13 от 03.06.2019 г.
7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПКПНМИ предоставя доклада на АС	Протокол №15 от 24.06.2019 г.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Въз основа на доклада на експертната група Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика (ПКПНМИ) констатира, че препоръките от предходната акредитация са изпълнени, както следва:

Препоръки:	Констатация на ПКПНМИ
<p>ПРЕПОРЪКА 1: Да се предприемат необходимите административни и юридически действия, пред съответните държавни органи и институции, за поетапно осигуряване на собствени студентски общежития, отговарящи на съвременните стандарти (срок: м. декември 2014 г.).</p> <p>Акредитационният съвет на НАОА на заседание от 08.06.2017 г.) (Протокол №16) реши: „ПУ е изпълнил препоръка №1“.</p>	<p>Препоръката е изпълнена</p>

ПРЕПОРЪКА 2: Да се повиши качеството на обучението във филиалите и Техническият колеж на ПУ (<i>срок: постоянен с ежегодно отчитане</i>).	Препоръката е изпълнена
<p>ПРЕПОРЪКА 3: Да се осигури организационно и финансово участието на всички основни звена на университета в по-нататъшното развитие на университетската информационна инфраструктура (<i>срок: м. септември 2014 г.</i>).</p> <p>Акредитационният съвет на НАОА на заседание от 08.06.2017 г.) (Протокол №16) реши: „ПУ е изпълнил препоръка №3“.</p>	Препоръката е изпълнена

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ И ЗА СЪЗДАДЕНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ И СРЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ.2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1) ¹

В структурата на Пловдивския университет функционират следните основни и обслужващи звена:

I. ОСНОВНИ ЗВЕНА:

- **9 факултета:**

- БИОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ;
- ФАКУЛТЕТ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ НАУКИ;
- ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА;
- ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ;
- ФИЗИКО-ТЕХНОЛОГИЧЕН ФАКУЛТЕТ;
- ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ;
- ФИЛОСОФСКО-ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ;
- ХИМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ;
- ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ;

- **2 филиала:**

- ФИЛИАЛ – СМОЛЯН;
- ФИЛИАЛ - КЪРДЖАЛИ

- **2 департамента:**

- ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВА И СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПОДГОТОВКА НА ЧУЖДЕСТРАННИ СТУДЕНТИ;
- ДЕПАРТАМЕНТ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

II. ОБСЛУЖВАЩИ ЗВЕНА:

ЦЕНТРОВЕ И ЛАБОРАТОРИИ;

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

ОТДЕЛ "УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ";
УНИВЕРСИТЕТСКО ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ;
УЧЕБЕН ОТДЕЛ;
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ОТДЕЛ;
БИБЛИОТЕКА;
РАЗВИТИЕ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ И ДОКТОРАНТУРИ;
УНИВЕРСИТЕТСКИ ВЕСТНИК;
НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ;
РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ;
СОЦИАЛНО-БИТОВИ ВЪПРОСИ;
ДЕЛОВОДСТВО

В ПУ „Паисий Хилендарски“ през 2018 година на трудов договор работят 664 преподаватели, от които 103 професори, 224 доценти и 337 асистенти и главни асистенти. 50 от преподавателите са доктори на науките и 495 са доктори.

Понастоящем ПУ обучава над 18 000 студенти по специалности от четирите основни области на науката – *хуманитарни, природни, обществени и технически науки* и така позитивно надхвърля императивното изискване на чл. 17, ал. (2), т.1 от ЗВО.

СТАНДАРТ 1. Критерий 1.1:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1.A (редовна и задочна форма на обучение)

По 1.1.1. Всички основни звена в ПУ следват *Системата за осигуряване на качеството на ПУ (СОКПУ)* чрез специализирани комисии за качеството. Факултетите имат специфични правилници и регламенти за осигуряване на качеството, които отразяват спецификите на обучение.

Системата за качеството и свързаните с нея правилници и регламенти, а също така и резултатите от проведените външни и вътрешни одити, се огласяват периодично сред академичната общност, студенти и работодатели. Основният канал за информиране е уеб-сайта на ПУ (www.uni-plovdiv.bg).

Документите за реализацията на СОКПУ се приемат от Академичния съвет (АС).

Работата на факултетните/филиални комисии по качеството се основава на съответни регламенти и правилници на институционално и факултетно /филиално равнище. Комисиите извършват:

- утвърждават и актуализират учебната документация;
- обсъждат и приемат документи за оценка на качеството на обучението;
- обсъждат и приемат препоръки за подобряване качеството;
- разглеждат резултати от научните изследвания.

На следващото по-ниско ниво - Катедрените съвети (КС):

- подпомагат, предлагат и провеждат дейности по изпълнение на решенията, свързани с прилагане на СОКПУ;
- обсъждат учебни планове, предложени от Комисиите по учебните дейности;
- отговарят за качеството на провеждане на учебните курсове;
- анализират преподавателската и научноизследователската работа на членовете на катедрата при атестиране;

- реализират мерки след провеждане на одити.

Специфично за ПУ е прилагането на автоматизирани система за осигуряване на процедури за оценка на качеството КОМПАС (собствена разработка). Тя позволява да се моделират различни методики за оценка на качеството, както и да се осигуряват и поддържат дейности, свързани с тяхното прилагане (събиране на данни, изготвяне на самооценки и оценки на качеството и др.).

По 1.1.2. Качеството на дейностите в ПУ се гарантира чрез:

- поддържане на висококвалифициран кадрови състав;
- периодична актуализация на образователните програми в съответствие с достиженията на съвременната наука и изискванията на пазара на труда;
- прилагане на съвременни методи и форми на обучение;
- информационно осигуряване на учебния процес;
- осъвременяване на материално-техническата база и на социалната инфраструктура.

Периодично провежданите анкетни проучвания показват, че студентите оценяват положително усилията и качеството на дейността в ПУ. Позитивните студентски мнения се потвърждават и от високите оценки на потребителите на кадри.

По 1.1.3. ПУ осигурява и стимулира включване на студенти и докторанти в научноизследователската работа. Университетският фонд за научни изследвания периодично обявява конкурсни сесии за проекти с участието на студенти и докторанти („Студентски проекти” и „Млади учени и докторанти“). Приета е *Стратегия за прилагане на резултатите от научноизследователската дейност на ПУ*, където водеща цел е прилагане на резултатите от научноизследователската дейност в бизнеса.

Създаването и управлението на интелектуалната собственост в ПУ се регламентира в *Правилник за управление на създаваната интелектуална собственост*. За управление на тази дейност функционира *Съвет по интелектуална собственост (СИС)*.

По 1.1.4. *Университетска комисия по етика и академично единство (УКЕАЕ)* осъществява контрол върху спазването на академичните свободи. За целта прилага правилата на утвърден *Етичен кодекс* на работещите в ПУ. Кодексът е съобразен със съответните международни нормативни документи. Дейността на УКЕАЕ е регламентирана в *Правилник за организацията и дейността на комисия по етика и академично единство*.

ПУ разполага с лиценз за използване на система за откриване на плагиатство. В някои факултети са разработени собствени процедури и регламенти за предотвратяване на изпитни измами и плагиатство. През акредитационния период са документирани общо 12 случая за разглеждане на казуси по процедури за предотвратяване на изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1.Б (дистанционна форма на обучение)

В *Стратегията за развитие на ПУ „Паисий Хилендарски“ (2011 – 2020)* е заложено като приоритет създаването и реализацията на политики и стратегии за развитие на дистанционна форма на обучение (ДФО). Основна роля в изпълнението на този приоритет играе Регионалният център за дистанционно обучение (РЦДО) към ПУ – един от първите в България, създаден през 1997 г. В План-програмата към Стратегията

за развитие на ПУ (2011 – 2020) са поставени множество конкретни задачи, пряко свързани с развитието на дистанционното обучение в университета. Приета и утвърдена е *Стратегия за въвеждане на електронни и дистанционни форми на обучение (2015-2020)*. Основните цели са:

- провеждане на качествено обучение;
- утвърждаване на ДФО като форма на обучение, равнопоставена на редовното и задочното обучение;
- подобряване на обучението през целия живот, адекватно на образователния пазар;
- създаване на условия за широк достъп до образователни услуги за обучаеми от други държави и обучаеми със специални образователни потребности.

В ПУ е приет *Правилник за организация, провеждане и осигуряване на електронни и дистанционни форми на обучение* в съответствие с чл. 5 от Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

Всички документи, свързани с ДФО, са публично достъпни на сайта РЦДО (<https://uni-plovdiv.bg/pages/index/875/>).

През 2016 г. е акредитирана дистанционна форма на обучение по магистърска специалност „Електронно обучение“ от професионално направление (ПН) 1.3. Педагогика на обучението по.... През 2018 г. е стартирана процедура за оценяване на ДФО по три магистърски специалности от професионални направления 4.1 Физически науки и 5.3 Комуникационна и компютърна техника.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 1.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 1 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

В ПУ са създадени и функционират вътрешни структури за разработване и прилагане на политика за осигуряване на качеството, в които се включват преподаватели, студенти и заинтересовани страни. Основните академични дейности са регламентирани чрез правилници и произтичащите от тях административни разпоредби. Разработена е и се прилага автоматизирана система за осигуряване на процедури за оценка на качеството КОМПАС. Създадена е взаимовръзка между научните изследвания и обучението. Гарантира се спазването на академичните свободи и са създадени условия за нетърпимост към прояви на академични измами.

Б) за дистанционна форма на обучение

В ПУ има разработена и публично оповестена *Стратегия за въвеждане на електронни и дистанционни форми на обучение*. Разработен е *Правилник за организация, провеждане и осигуряване на електронни и дистанционни форми на обучение* в съответствие с чл. 5 от Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища. Основна роля в изпълнението на програмата за дистанционно обучение играе създадения и функциониращ Регионалният център за дистанционно обучение.

СТАНДАРТ 1. Критерий 1.2:

Констатации за изпълнение на критерий 1.2.А (редовна и задочна форма на обучение)

По 1.2.1. УКОА е основният орган, който следи за прилагането на СОКПУ. Налице са университетски анкетни карти за проучване мненията на студентите и други заинтересовани групи относно образователния процес. Основните звена адаптират според спецификата си анкетните карти. Факултетите и филиалите провеждат и специализирани анкетни изследвания за качеството.

УКОА и Факултетните/филиалните комисии по качеството (ФКК) публикуват своите планове, отчети, доклади за резултатите от анкетни проучвания, решенията вследствие на вътрешни и външни одити на страницата на Университета и на страниците на факултетите и филиалите.

През отчетния период системно са провеждани специализирани обучения във връзка с функционирането на СОКПУ на академичния състав и на административния персонал на всички нива.

По 1.2.2. Процедурите по вътрешен одит включват:

- планиране на одит;
- утвърждаване на план-график от АС и ректора;
- провеждане на одит от специално сформирани екипи от обучени и компетентни вътрешни одитори.

Във връзка с тази дейност са сертифицирани двама одитори от Факултета по икономически и социални науки и е организирано вътрешно обучение на одитори.

В периода 2017-2018 г. са планирани и проведени общо 10 на брой одити - на всички университетски основни звена. Резултатите са анализирани на заседание на УКОА и на ръководните органи на Университета и основните звена. Приети са решения и мерки по предписаните коригиращи действия.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2.Б (дистанционна форма на обучение)

Управлението на качеството на обучението в ДФО в ПУ е на базата на методики, процедури и подходи, разписани подробно в *Университетската система за управление на качеството на дистанционното обучение*. Управлението на качеството на провеждане и поддържане на ДФО се извършва от РЦДО в съответствие с институционалните документи за осигуряване и оценка на качеството. С тази цел екипът на РЦДО разработва необходимите методически насоки, задължителни или препоръчителни стандарти и шаблони, организира обучителни курсове и поддържа богат набор от разнообразни ресурси за нуждите на преподавателите и студентите – методически, софтуерни, технически и др., които са достъпни от сайта на РЦДО и от Системата за електронно обучение на ПУ.

Разработени са 7 типа анкетни карти за оценка на качеството на:

- обучението по специалност (от студенти);
- електронен курс (от експерти);
- електронен курс (от студенти);
- софтуерен модул (от експерти);
- софтуерен модул (от потребители);

- учебна дисциплина (от потребители на кадри);
- за комплексно оценяване на качеството в ЕДФО.

При оценяване на качеството на ДФО се използва автоматизирана система за събиране, обработка и анализ на данните.

Разработените типове анкети по отношение на ЕДФО дават възможност на студентите да участват пряко в дейностите по осигуряване и оценка на качеството на ДФО. Оценка на качеството с участието на студенти е извършена при провеждане на реално обучение в ДФО по магистърска програма „Електронно обучение“, като резултатите от анкетите са публично достъпни на сайта на РЦДО. Оценка на качеството с участието на студенти е осъществено и при пилотните обучения в ДФО (в рамките на проект BG051PO001-4.3.04-0064 „Пловдивски електронен университет (ПеУ): национален еталон за провеждане на качествено е-обучение в системата на висшето образование“). Резултатите са анализирани по курсове, ПН и области на ВО (на основата на 3350 анкети със студенти).

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 1.2. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 1 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

В ПУ действа ефективна вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на образованието

Б) за дистанционна форма на обучение

ПУ поддържа вътрешна система за качеството на обучението в ДФО и на академичния състав, която включва проучване на студентското мнение.

СТАНДАРТ 2. Критерий 2.1:

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 2.1.1. В ПУ има утвърдени процедури за оценка, оптимизиране и адаптиране на учебните планове и програми. Актуализацията на програмите е следствие от научните и образователни приоритети, законовите промени, препоръките и анализите на СОКПУ. ПУ е новатор при утвърждаването на стандарти за учебна документация (ECTS макет) и понастоящем поддържа тази система. Програмите в ПУ се разработват в синхрон с приоритети на Европейската стратегия „Образование и обучение 2020“.

Учебната документация е стандартизирана и включва квалификационна характеристика, учебен план и учебни програми на задължителните, избираемите и факултативни дисциплини. Учебните планове на всички специалности и форми на обучение са приведени в съответствие с европейския знак *ECTS label*, държавните изисквания и ЗВО, като е спазена единна методика при тяхното разработване, приемане и утвърждаване. За периода 2013-2018 г. с цел постигане на качествено образование, съответстващо с достиженията на съвременната наука, е извършена актуализация на учебната документация в основни звена на ПУ. Като пример ще посочим Химическия факултет. В периода 2013-2018 г. в този факултет са предложени и одобрени 3 нови учебни плана за ОКС бакалавър, 6 докторски програми в ПН 1.3. Педагогика на

обучението по ... и 5 докторски програми в ПН 4.2 Химически науки. Друг пример: във Философско-историческия факултет са актуализирани 294 бакалавърски, 107 магистърски и 20 докторски програми.

По 2.1.2. В обсъждането на учебните планове и програми вземат участие студенти и работодателски организации. Участието на студентите и докторантите се осъществява чрез техни представители в КС и ФС, както и чрез периодичните анкетни проучвания относно учебните планове, учебни програми и качество на преподаването. С работодателите се осъществяват срещи и анкетни проучвания, чрез които те излагат мнения и предложения за промени в учебните планове. Има регулярни контакти с представителите на бизнеса, където те дават своите оценки и препоръки за учебните планове и дисциплини. Всички програми са били обект на анализ от потребителите на кадри.

По 2.1.3. ПУ провежда обучение в трите степени и всички форми на висше образование за български и чуждестранни студенти. Висшето училище определя своя академичен профил в широк спектър от специалности в областта на науките за природата, човека, обществото, културата и технологиите

- 121 бакалавърски,
- 3 магистърски след средно образование,
- 176 магистърски,
- 7 програми за ОКС професионален бакалавър.

През акредитационния период няма данни за обучение извън капацитета.

През акредитационния период са актуализирани 225 бакалавърски, 3 магистърски след средно образование, 138 магистърски и всичките 7 програми за професионален бакалавър. Това показва, че са направени 373 актуализации на 307 работещи програми (ясно е, че някои програми са актуализирани поне два пъти).

По 2.1.4. Студентите имат възможност да бъдат активна страна в планиране на своето обучение. Учебните планове съдържат и част за практическо обучение, което се прилага в различни форми. Университетът провежда политики на сътрудничество с реалната работна среда, като се насърчава усвояването на ключовите компетентности в областта на професионалната квалификация, стимулират се придобиване на знания и умения чрез организиране на стажантски практики.

Броят на студентите, участващи в изготвянето и актуализирането на учебни програми, е 239, а на представителите на бизнеса и професионалните организации - 132.

По 2.1.5. Учебният план; наименованията и съдържанието на учебните дисциплини; структурата на академичната година; разпределението на кредити; съотношението между лекции: практически занятия; условията за провеждане на производствени стажове и учебните практики са в съответствие с европейските, националните и институционалните нормативни изисквания.

В съдържателно отношение учебните планове и програми отразяват спецификата на съответната научна област и включват *задължителни, избираеми и факултативни дисциплини*. Всички планове са достъпни на сайтовете на съответните факултети.

При актуализациите на програмите се наблюдава увеличаване на практическата подготовка на студентите. Например за Химическия факултет за специалностите

„Медицинска химия“ и „Компютърна химия“ семинарите и лабораторните практикуми представляват 63%. Създаденият *Обществен съвет* към Педагогическия факултет, в който са включени потребители на кадри – представители на МОН и РУО, директори на училища и работодателски организации в системата на средно образование, осигурява ефективен мониторинг на академичната и административната дейности всеки семестър.

Резултати от проверката за изпълнение на критерий 2.1.Б (дистанционна форма на обучение)

Организацията за разработване и одобряване, наблюдение и обновяване на учебна документация за ДФО следва установените процедури на ПУ съгласно приети *Правила за разработване, утвърждаване и актуализиране на учебна документация в ПУ* и е специално регламентирана в *Правилник за организация, провеждане и осигуряване на електронни и дистанционни форми на обучение в ПУ* и *Правилник за организацията на дейността на Регионалния център за дистанционно обучение към ПУ*. ДФО се организира на базата на учебна документация, приета от АС и чрез съвместно писмено предложение на обучаващото звено и РЦДО. Всички програми се разработват според предварително изготвен и приет от АС учебен план. На сайта на ПУ (секция „Кандидат-студенти“) и сайта на РЦДО (секция „Специалности и акредитация“) целогодишно се публикува пълна информация за ДФО и предлаганите специалности за всички заинтересовани. За кандидат-студентите ежегодно се издава *Кандидат-студентски справочник* в хартиен и електронен вариант, бюлетини и дигиталки.

ПУ осигурява „Пакет на дистанционния студент“ с учебно-методически материали по изучаваната специалност още при записване, който включва „Ръководство за работа с платформата за е-обучение“ (вкл. персонален код за достъп), „Ръководство за дистанционния студент“, „Специализиран справочник за организацията на достъп до лица, материали, ресурси и системи, осигуряващи провеждане на ЕДФО“, „Справочник на учебните дисциплини (е-курсове)“, „Технологични карти на изучаваните дисциплини“ (представящ преподавателския екип, темите на обучение съгласно учебния график и др.), „Описание на Системата за изпитване и оценяване“.

Изградените процедури са приложени при разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация за магистърската специалност в ДФО „Електронно обучение“ и относно процедурата за оценяване на дистанционна форма на обучение по специалност (ДФОС) от ПН 4.1 Физически науки и 5.3 Комуникационна и компютърна техника.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 2.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 2 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

ПУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и съответните специалности при съдействието на заинтересовани страни. Независимо от постигнатите резултати и разширените възможности за практическа подготовка, в анкетните проучвания студентите настояват и правят предложения за включване на повече практически занимания в учебните

програми.

Б) за дистанционна форма на обучение

При подготовката, провеждането, мониторинга и оценяването на ДФО се извършва отчитане на потребностите и мнението на всички заинтересовани страни (студенти, експерти в областта на ДФО, потребители на кадри и др.) чрез организирани проучвания на базата на разработени 7 типа анкетни карти.

СТАНДАРТ 3. Критерий 3.1.

Резултати от проверката за изпълнение на критерий 3.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 3.1.1. Основният стандарт, въз основа на който се разработва учебната документация в ПУ, е европейският формат ECTS label, съобразен с изискванията на ЗВО и останалите български нормативни документи за висшето образование. Отчитат се мненията на потребителите на кадри. Те се анкетира редовно, като за целта се използват различни съвместни мероприятия и възможностите за електронно анкетиране чрез мейл-групи. Интересите на студентите се проучват в тристепенни анонимни анкети – при приемането им във висшето училище, при завършване на семестър и при завършване на образованието в деня на дипломирането.

В периода 2013-2018 г. с работодатели са сключени 595 договора за осигуряване на практики. В резултат от обратната връзка са взети решения за разкриване на 53 нови специалности в ОКС „бакалавър“, 67 нови специалности в ОКС „магистър“ и 17 научни специалности в ОНС „доктор“. Информация за предлаганите от ПУ програми за обучение и възможности за развитие се намира на сайта на университета, на страниците на факултетите и катедрите, във Фейсбук страници, постери, брошури, рекламни съобщения в медиите и др.

По 3.1.2. В ПУ са въведени и широко се прилагат учебни методи, ориентирани към учащия се. Иновативните практики включват диалогични лекции и групови дискусии, семинари с решаване на проблеми и казуси, изнесени обучения, студентски презентации, работа в екип, особено при проектно базираното обучение, игрови моменти, симулации и др. Експерименталната работа по природните науки се допълва с употребата на специализиран софтуер за моделиране на физикохимични процеси, химични структури, биологична активност и др. Като резултат от развитата среда за електронно обучение във всички професионални направления се използват разработени собствени или закупени мултимедийни продукти, облачни технологии и добавена реалност. В някои факултети в избираемите дисциплини гостуват преподаватели от бизнеса.

Предвижда се създаване на Център за иновации и образователна промяна, където млади преподаватели ще се обучават в съвременни методи на преподаване.

По 3.1.3. Методите на преподаване и оценяване на постиженията на студентите са обект на периодични анализи. След завършване на семестрите или след края на учебната година факултетните съвети разглеждат резултатите от анкетирането на студентите. Въз основа на тях се правят предложения за подобряване на работата по утвърдените планове. Професионалните качества на преподавателите се отчитат в съответствие с

тяхната научна подготовка и във връзка с отношението им към студентите при взаимната им работа. В повечето случаи проучванията показват, че студентите оценяват положително начина на протичане на обучението.

Ръководството на Университета е установило интерес на студентите към разширяване на практическата подготовка, подобряване на механизмите на оценяване и задълбочаване на знанията по профилиращите дисциплини. Набелязани са мероприятия в тази насока.

По 3.1.4. В университета действа *Система за провеждане на изпитните процедури*, която е разписана в *Правилник за учебната дейност*. Същата е публично достъпна на сайта на Университета. В чл. 47-51 са определени общите условия за провеждане на семестриалните изпити и текущи оценки. Стандартизираният формуляр за учебен план съдържа секции „Правила за изпитите, оценяване и поставяне на оценки“ и „Изисквания за завършване“, в които са разписани правилата за оценяване и завършване на обучението по дадена специалност. Факултетите имат разработени конспекти и програми за подготовка за държавен изпит. Във връзка със статута на учителската професия като държавно регулирана, особено подробно са описани процедурите за изпитване по дисциплините, на основата на които се получава учителска правоспособност. След приключване на изпитите студентите имат право да видят работите си и да коментират с изпитващия мотивите за оценка.

По 3.1.5. ПУ има разработена процедура за разглеждане на жалби на студентите. Тя се състои от два етапа. Първият е неформален. При него Най-напред жалбата постъпва в комисията „Правно-административни въпроси, жалби и предложения“ към Студентския съвет или се поставя неофициално на вниманието на ръководните органи. След това жалбата се депозира официално до Декана на основното звено, до Председателя на ФКЕ или до Ректора. При сложни казуси може да бъде сформирана нарочна комисия за преценка на обстоятелствата.

По тези процедури през оценявания период са постъпили 33 жалби на студенти и 1 на докторант, като по тях са взети реални решения.

Резултати от проверката за изпълнение на критерий 3.1.Б (дистанционна форма на обучение)

В ПУ е създаден *Пакет от методически стандарти за учебна документация за нуждите на ДФО*, който включва 3 основни групи задължителни или препоръчителни стандарти и шаблони.

Първата група се отнася до задължителната за всички форми на обучение учебна документация и включва: квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми и график на учебния процес, адаптирани за целите на ДФО.

Втората група от стандарти е предназначена за изготвяне на документация по изучаваната специалност и дисциплини за дистанционно обучаващите се студенти, с цел стимулиране на тяхната мотивация и ангажираност в процеса на обучение.

В третата група са добавени специфични стандарти, които са необходими на екипа, ангажиран с обучението в ДФО, при провеждане на отделните етапи в това обучение: проектиране, разработване, провеждане, мониторинг и оценяване.

Учебната документация се утвърждава от АС по предложение на основните звена, водещи обученията и РЦДО. Всички учебни материали и ресурси се архивират и съхраняват от РЦДО. Студентите имат достъп до тази документация чрез сайта на ПУ, рекламни брошури, кандидат-студентския справочник и платформата за ЕДО. ПУ използва специално разработен *Специализиран справочник за организацията на достъпа до лица, материали, ресурси и системи, осигуряващи провеждане на ЕДФО*, който се предлага в хартиен/електронен вариант. Функционира система за поддръжка на дистанционните студенти, регламентирана в *Правилника за организация, провеждане и осигуряване на електронни и дистанционни форми на обучение в ПУ*. В РЦДО има списък на екипи, провеждащи и осигуряващи обучението. Дейностите на екипите са определени в *Правилник за организацията на дейността на РЦДО към ПУ, Справочник на информационните ресурси на ЕДФО и организация на достъпа и Университетска система за управление на качеството на дистанционното обучение*.

Всеки студент (или група от студенти) има определен организатор (ментор) със задача да осигурява съответна административна поддръжка и ръководство по време на целия учебен процес. РЦДО поддържа база данни от тип „алумни“ за реализацията на всички студенти.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 3.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 3 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

В ПУ съществуват университетски стандарти за учебната документация, които са представени детайлно в Системата за управление на качеството на образователния процес. Разработването и актуализирането на учебните програми в ПУ се извършва въз основа на стандартизиран формат – пакет „Стандарти учебна документация“. Препоръчително е студентите да бъдат привлечени за по-активно участие в изготвяне и актуализиране на учебните програми.

Б) за дистанционна форма на обучение

В университета са разработени специфични документи и процедури за прилагане на системата за качество на ДФО. Осигурен е достъп на заинтересованите лица до съответните документи. Организирана е връзката между преподавателите и обучаемите.

СТАНДАРТ 4. Критерий 4.1.

Резултати от проверката за изпълнение на Критерий 4.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 4.1.1 В ПУ се използват всички съвременни методи за предоставяне на информация за студентите: рекламни кампании, печатни издания, специализирани семинари, дни на кариерата, осигуряване на широк достъп до научните форуми и др. Регулярно се поддържа и обновява сайтът на университета.

В ПУ има 191 действащи споразумения по програмата „Еразъм+“ с университети от 23 страни, 12 от които са сключени през 2018 г., както и 124 договора за двустранно сътрудничество с чуждестранни университети от 21 страни. Договорите с български

университети са 11. В сравнение с 2012 г. броят на действащите споразумения се е увеличил със 73%.

По 4.1.2. Приемът на студентите се организира по указания, публикувани в *Справочник за кандидат-студенти* и *Справочник за магистърски програми*. Начинът на прием на докторантите се оповестява редовно на интернет страница на Университета. Останалите аспекти на студентското развитие се третираат изчерпателно в: *Правилник за учебната дейност*, *Правила за организация на учебния процес*, *Правилник за административното обслужване на студенти и докторанти*, *Процедури и срокове за административно обслужване*, *Правила за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити* и др. Студентският съвет ежегодно издава и предоставя на първокурсниците брошура „Студентски съветник”. Реализацията на студентите се подпомага от Университетски център за кариерно развитие.

В периода 2013-2018 г. в ПУ са приети общо 36 079 студенти. От тях:

- 320 са в ОКС “проф. бакалавър“ (0.89 %);
- 21926 са в ОКС “бакалавър” (60.77 %);
- 1225 са в ОКС “магистър” след средно образование (3.40 %);
- 12608 са в ОКС “магистър” (34.94 %).

Приетите за обучение във филиалите и колежа студенти за същия период са:

- Филиал Кърджали - 945;
- Филиал Смолян - 896;
- Технически колеж Смолян - 320.

ПУ е осъществил прием на студенти в платена форма на обучение, като броят им нараства от 237 през 2016/17 до 526 през 2018/19, а общо за акредитационния период тези студенти са 1256.

По 4.1.3. Научноизследователската и художественотворческата дейност на студентите и докторантите е нормативно регламентирано в *Правилника за устройството и дейността на научната и приложна дейност (НПД)* Организирант и специални конкурсни сесии „Студентски проекти” и „Млади учени и докторанти”.

В периода 2013-2018 г. са финансирани 13 „Студентски и ученически проекти”, 33 бр. „Студентски проекти” и 27 проекта „Млади учени”. В проектната сесия „Млади учени” на ФНИ при МОН за 2018 г. са спечелени 4 проекта. Участията на студенти и докторанти в научни проекти за периода са 2976 (в 150 от общо 231 проекта за ПУ, като 38 от тях са финансирани от НФНИ – МОН, 94 от ФНИ при ПУ и 18 - от други национални организации).

В периода 2013/2017 г. има общо 2705 участия на студенти и докторанти в национални и международни научни форуми. В същия период студентите и докторантите са автори и съавтори в общо 2163 научни публикации в български и чужди списания и сборници. Художественотворческите изяви на студентите за периода са 181. Значителни са успехите на учебния театър, който е реализирал 31 постановки, представени в България и чужбина.

По 4.1.4. Броят на студентите, които са обучавани по европейски програми е нараснал с 13% (от 496 през 2012 г. на 532 през 2018 г.). Само по програма „Еразъм+“ изходящите

мобилности са 317 (304 на студенти и 13 на докторанти). Входящите мобилности за същия период са 150 за студенти и 1 за докторанти.

По 4.1.5. Общият брой на дипломираните студенти през периода 2013-2018 г. е 23292 (11725 бакалаври и 11567 магистри).

Броят на защитилите докторанти в 88-те акредитирани докторски програми през периода е 304, а отчислените с право на защита са 385. От защитилите 138 работят в ПУ, 106 работят в МОН, други ВУ и институти, а 60 са се реализирали в бизнеса.

През февруари 2019 г. е създаден *Университетски център за работа с млади учени, докторанти и постдокторанти*. Целта е да координира, подпомага и насърчава процесите за създаване на висококвалифицирани, конкурентноспособни университетски учени и преподаватели. През акредитационния период в ПУ данни за реализацията на завършилите студенти и докторанти се събират чрез анкетирането им при завършването на съответната програма. Университетската система „Алумни” е в процес на изграждане.

Резултати от проверката за изпълнение на Критерий 4.1. Б (дистанционна форма на обучение)

РЦДО в ПУ осигурява технически, технологично и логистично ДФО в Университета на базата на разработените вътрешно-нормативни документи: *Стратегия за развитие на електронни и дистанционни форми на обучение в ПУ (2015-2020)*; *Правилник за организация, провеждане и осигуряване на електронни и дистанционни форми на обучение в ПУ*; *Правилник за организацията на дейността на Регионалния център за дистанционно обучение към Пловдивския университет „П. Хилендарски“*, *Университетска система за управление на качеството на дистанционното обучение и Регламент за организация и ползване на университетската информационна и комуникационна инфраструктура*. РЦДО подпомага методически преподавателите при разработването на учебни материали.

В РЦДО са осигурени необходимите условия и средства за провеждане на качествен учебен процес в ДФО – аудитории, оборудвани с техника за използване на информационни технологии и интерактивни форми при усвояване на учебния материал. Стратегията за развитие на ЕДФО в ПУ регламентира равнопоставеността на ДФО спрямо редовното и задочното обучение. Това се спазва при изготвяне на учебните планове и учебните програми за ДФОС, които са съпоставими по броя на кредити, по обема на учебното съдържание, по относителния дял на задължителните дисциплини, по критериите за изпитване и оценяване на редовната и задочна форми на обучение.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 4.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 4 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

Създадени са условия за информиране и ориентиране на студентите за възможностите, които ПУ предоставя за изграждането им като специалисти, както и за насърчаване на мобилността на студентите. Участията на студенти и докторанти в научни проекти за периода са 2976. По програма „Еразъм+“ изходящите мобилности са 317 (304 на студенти и 13 на докторанти).

Б) за дистанционна форма на обучение

Създадени са необходимите условия за провеждане на качествен учебен процес в ДФО.

СТАНДАРТ 5. Критерий 5.1.

Резултати от проверката за изпълнение на критерий 5.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 5.1.1. Основни нормативни документи, осигуряващи спазването на политиката по осигуряване на качествен академичен състав са: *Правилник за устройството и дейността на ПУ „Паисий Хилендарски“, Правилник за развитието на Академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“, Правилник за атестиране на преподавателския състав, Стратегия за прилагане на резултатите от научноизследователската дейност, Правилник за интелектуалната собственост, Правилник за устройство и дейността на Подделение „Научна и проектна дейност при ПУ „Паисий Хилендарски“, Правилник за проектната дейност на ПУ „Паисий Хилендарски“, Система за осигуряване и оценка на качеството и др.*

Към края на 2018 г. академичният състав се състои от 670 човека на трудов договор, разпределени както следва:

- в Университета в Пловдив – 627 преподаватели;
- във Филиал - гр. Смолян – 16 преподаватели;
- във Филиал - гр. Кърджали – 27 преподаватели;
- на срочни трудови договори са назначени 10 гост-преподаватели;
- на ОТД в Университета работят 611 преподаватели (91.19 %), от които 572 в Университета в Пловдив и 39 във филиалите;
- на П-ри ОТД работят 49 (7.31 %) преподаватели, от които 45 в Университета в Пловдив и 4 във филиалите;
- хабилитираните преподаватели заемат 48.95% (общо 328 преподаватели) от целия преподавателски състав;
- 102 (или 15,22%) заемат академичната длъжност „Професор“;
- 226 (или 33,73%) заемат академичната длъжност „Доцент“;
- нехабилитираният състав е 51.04% от целия академичен състав на университета или това са 342 души, заемащи академичните длъжности асистент и главен асистент;
- дялът на преподавателите на ОТД с научни степени е 78.95%;
- академичният състав, притежаващ научна степен „Доктор на науките“ е 7.31%.

Към 31.12.2018 г. средната възраст на академичния състав в Университета е 50 г., а средната възраст на хабилитираните преподаватели е 54 г.

По 5.1.2. Университетът поддържа база данни за протеклите защиты и конкурси за заемане на академични длъжности. На сайта на университета може да бъде намерена публична информация за обявените конкурси за заемане на академични длъжности и за придобиването на научни степени и за протичащите процедури.

За периода на акредитация в ПУ са инициирани 232 конкурса, от които успешно са проведени 224:

Академична длъжност	Обявени конкурси	Реализирани конкурси
Професор	35	34
Доцент	105	103
Гл. асистент	92	87
Общ брой	232	224

В ПУ са създадени необходимите условия за научно израстване на академичния състав. За периода 2013 - 2018 г. са присъдени 318 научни степени, от които 298 са ОНС „доктор“ и 20 – за НС „доктор на науките“.

По 5.1.3. За акредитационния период в ПУ има сключени 65 международни договори и споразумения с други държави. Университетът е член на над 100 международни научни организации и мрежи. Университетът е сключил 173 договора за двустранно сътрудничество с университети от 23 държави. Международната мобилност се ръководи, организира и координира от отдел „Международно сътрудничество“. За периода са осъществени 280 мобилности на преподаватели по сключени договори с 21 програмни държави за 21 тематични направления. През отчетния период в ПУ са участвали във входяща мобилност 81 преподаватели, 129 студенти и 1 докторант, и в изходяща 266 студенти и 6 докторанти. В периода 2013-2018 г. от международни, национални и приложни програми са постъпили 24 671 831 лв., от които 9 358 086 лв. е финансирането по международни програми.

По 5.1.4. Атестаирането на академичния състав се осъществява по утвърден план-график и процедура от Факултетна комисия по атестирането. Системата за атестиране е част от вътрешната система за управление на качеството на ПУ. Атестационната процедура е условно разделена на 3 части, включващи – оценка, самооценка и оценка от страна на студентите. В специално разработен за целите на атестацията „Атестационен лист“, оценката за атестирания преподавател се дава в следните три направления: учебна дейност, научна дейност и административна дейност. За периода 2013 г. – 2018 г. са атестирани общо 348 преподаватели. Не са дадени отрицателни оценки с изключение на 5-ма преподаватели, към които са направени препоръки. През 2018 г. по новия правилник са атестирани 42 преподаватели, от които 40 с положителна оценка и 2 с препоръки.

Атестирани преподаватели по години	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Общ брой атестирани преподаватели	67	51	80	41	67	42
Положителна комплексна оценка	65	51	79	41	67	40
Комплексна оценка с препоръки	2	-	1	-	-	2

Атестационните процедури са неизменно свързани с допълнителни стимули за академичния и неакадемичния състав на Университета в две направления:

- Материални стимули, под формата на доплащания и допълнителни възнаграждения;
- Обявяване на конкурси за заемане на по-високи академични длъжности.

За периода 2013 г. – 2019 г. ръстът на основните месечни работни заплати е около 30%. За придобит трудов стаж и професионален опит понастоящем се заплаща допълнително месечно възнаграждение в размер на 1.5% за всяка година.

Предвид разнообразието от научни направления и различната възможност за постигане на резултати в публикационната дейност, цитируемостта, привличането на студенти за обучение в ОКС „Магистър“ в ПУ има създаден т.нар. *фонд Структурни несъответствия*, който служи за инструмент за балансиране между интересите на отделните факултети.

Друга форма за подобряване качеството на обучение са анонимните анкети сред студентите, които се провеждат периодично от факултетските комисии по качество. Редът за провеждането им, както и самите анкети са определени от *Система за осигуряване и оценка на качеството на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“*. Резултатите от анкетните проучвания се използват при атестирането на преподавателския състав.

Резултати от проверката за изпълнение на критерий 5.1.Б (дистанционна форма на обучение)

В екипа на РЦДО има 2-ма сертифицирани преподаватели от Европейската асоциация на дистанционните университети, 1 сертифициран експерт към Европейската асоциация за осигуряване на качеството във висшето образование, 4-ма преподаватели със значими научно-изследователски постижения в областта на ДФО. Преподавателският състав, ангажиран с подготовката и провеждане на обучението по специалностите в ДФО (1 акредитирана и 3 в процедура), е преминал обучение за работа с платформата за ДО и за методиката за разработка на учебни материали и виртуални ресурси. Обучени са повече от 200 преподаватели за подготовка и провеждане на ЕДФО. Реализацията на тази политика е представена и чрез разработения от РЦДО *Пакет от методически стандарти за учебна документация за нуждите на ДФО*. РЦДО провежда обучения, консултиране и подпомагане на преподавателите във връзка със съвременни методи и средства на ЕДФО.

За използване на методи и средства за ДФО са реализирани повече от 40 международни, национални и университетски проекти. Защитени са над 30 дисертационни разработки и са издадени над 200 публикации (в това число и 13 монографии). Резултатно по отношение на ДФО е и участието в международни проекти като: 688520 – TESLA – H2020-ICT-2015/H2020-ICT-2015, An Adaptive Trust-based e-assessment System for Learning и 539461-LLP-1-2013-1-BG-ERASMUS-ENW, Future Education and Training in Computing: How to Support Learning at Anytime Anywhere (FETCH), 2013-2016.

Системата за квалификация на административния и техническия състав в областта на ДФО в ПУ е регламентирана в *Правилника за организация, провеждане и осигуряване*

на ЕДФО. Организацията на дейностите по повишаване на тази квалификация се организира от РЦДО и се извършва със съдействието на специализирано звено „Университетско информационно осигуряване“ и отдел „Учебен“. Екипите, ангажирани с провеждане на ДФО, включват експерти, квалифицирани администратори и технически лица, отговорни за технологичното и логистичното осигуряване на обучението в рамките на изпълнението на проект BG051PO001-4.3.04-0064 „Пловдивски електронен университет (ПеУ): национален еталон за провеждане на качествено е-обучение в системата на висшето образование“ и проект BG051PO001-3.1.08 „Стандартизиране и интегриране на разнотипни информационни и управленски университетски системи (СИРИУС)“ (ОП „Развитие на човешките ресурси“ на ЕС) е проведено обучение в специализирани семинари по въпроси от областта на ИКТ, ЕДФО и за работа с въведената съвременна информационна и комуникационна инфраструктура на ПУ за преподаватели, административен и технически персонал, като са обучени над 40 служители на ПУ. Трима от служителите, ангажирани с техническото и логистичното осигуряване на ДФО, продължават своето образование в ОНС „доктор“ и разработват дисертационни теми, свързани със съвременните методи и средства на ЕДФО. Обучените администратори и технически лица се включват в екипите, които осигуряват предлаганите ДФОС в ПУ.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 5.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 5 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

През периода от 2012 до 2017г. са настъпили положителни изменения в квалификационната структура на академичния състав. Средната възраст на академичния състав в Университета е 50 г., а средната възраст на хабилитираните преподаватели е 54 г.

Осигурено е необходимото възпроизводство на висококвалифицирани преподаватели и се проявява стремеж към привличане на млади учени. За периода на акредитация в ПУ са инициирани 232 конкурса, от които успешно са проведени 224.

В ПУ са създадени необходимите условия за научно израстване на академичния състав. За периода 2013 - 2018 г. са присъдени 318 научни степени, от които 298 са ОНС „доктор“ и 20 – за НС „доктор на науките“.

За периода са осъществени 280 мобилности на преподаватели по сключени договори с 21 програмни държави. През отчетния период в ПУ са участвали във входяща мобилност 81 преподаватели, 129 студенти и 1 докторант, и в изходяща 266 студенти и 6 докторанти.

Б) за дистанционна форма на обучение

Обучени са повече от 200 преподаватели за подготовка и провеждане на ЕДФО.

За използване на методи и средства за ДФО са реализирани повече от 40 международни, национални и университетски проекти. Защитени са над 30 дисертационни разработки и са издадени над 200 публикации (в това число и 13 монографии).

Създадени са необходимите условия за повишаване на квалификацията на административния и техническия персонал, ангажиран в провеждане на ДФО.

СТАНДАРТ 5. Критерий 5.2.

По 5.2.1. Осъществяването на научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност се регламентира в:

- *Правилник за проектната дейност на ПУ,*
- *Правилник за организиране и провеждане на иновационната и производствена дейност в ПУ,*
- *Правилник за интелектуалната собственост,*
- *Правилник за устройството и дейността на подделение „Научна и проектна дейност“ към ПУ.*

През оценявания период ПУ е създал и поддържа благоприятни възможности за включване на преподавателите и студентите в НИД. Използват се традиционни мерки за стимулиране на НИД чрез:

- усвояване на финансовите средства от целевата държавна субсидия за наука (на конкурсен принцип), както и от други източници (национални и международни);
- собствено финансиране на приложни разработки и значими научни форуми.

Широко застъпена практика в университета е търсенето и намирането на интердисциплинарността на научните проекти и тяхната приложна насоченост. Приоритет във финансирането на изследователски проекти от средства за НИД на университета се отдава на такива, които са съвместна разработка между два и повече факултета на университета.

Участията на преподаватели на ОТД в научни форуми в страната и чужбина за периода 2013 – 2018 г. са общо 4516 (555 през 2013 г., за 2017 г. – 596, а за 2018 г. - 974). Относителният дял участия на един преподавател за 2013 г. е 0,625, за 2017 г. – 0,897, а за 2018 г. – 1,454.

Активно се работи и по сключването на международни научни договори за провеждане на финансирани научни изследвания, като за периода са сключени 39 такива договори с общо финансиране възлизащо на 9358084 лв.

В периода 2013-2018 г. Университетът отчита сключени 274 научни проекти – 183 университетски, 52 национални (вкл. за създаване на центрове в приоритетни научни области – 1 за върхови постижения и 2 за компетентности) и 39 международни. Общо за периода от международни, национални и приложни програми в ПУ са постъпили 24671831 лв., от които 9358086 лв. са по международни програми.

В ПУ е създадена *Система за анализ на научните изследвания (САНИ)*, която представлява специализирана платформа за кандидатстване и отчитане на резултатите от научноизследователските проекти и дейности. Системно участие на академичния състав е налице както в изследователски проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“, така и в проекти, финансирани от редица бизнес организации под формата на приложни проекти.

Докторантското обучение се осъществява в рамките на 88 акредитирани докторски програми в 18 професионални направления. В периода 2013-2018 г. се наблюдава

засилен интерес за обучение в ОНС „Доктор“. За периода 2013-2017 г. са обявени 594 конкурса в акредитираните докторски програми, като броят на докторантите, зачислени в редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение, е 413. За 2018 година са зачислени нови 94 докторанти. За същия период броят на защитилите докторанти е 301, а отчислените с право на защита е 385. Съотношението на броя на защитилите докторанти към броя на хабилитирания преподавателски състав от 0,58 към предходния период нараства до 1,0 за текущия период.

Активна е политиката на университетското ръководство и по отношение на стимулиране на кариерното развитие на младия академичен състав чрез обучение и придобиване на ОНС „Доктор“. За периода *броят на защитилите докторанти, които са били на ОТД в ПУ* е общо 128 души в редовна, задочна и самостоятелна форма на подготовка.

По 5.2.2. Данните за научните публикации показват нарастваща публикационна активност на академичния състав на ПУ. За периода 2013-2017, тя се изразява в общо 7710 публикации (монографии, студии, статии, учебници и учебни пособия), от тях 2149 – в чужбина. Публикационната дейност на ВУ за периода 2013-2018 се изразява в общо 8574 публикации. В сравнителен план:

- през 2013 г. публикациите са били общо 1622,
- през 2017 г. - 1301,
- през 2018 г. - 968.

Относителният дял авторство на един преподавател е:

- за 2013 г. - 2.22,
- за 2017 г. – 1.96,
- за 2018 г. – 1.46.

От общия брой публикации в списания, индексирани в Web of Science или Scopus за 2013 г. са 163, за 2017 г. – 195, а за 2018 г. – 292. В сравнителен план, за периода 2013 г. – 2018 г. общият брой публикации намалява с 20 % (2017), 40% (2018), а публикациите в списания, индексирани в Web of Science или Scopus нарастват с 20 % (2017), 80% (2018).

Участията в научни форуми в страната и чужбина за периода 2013 – 2018 г. са общо 4516 (555 през 2013 г., за 2017 г. – 596, а за 2018 г. - 974). Относителният дял участия на един преподавател за 2013 г. е 0,625, за 2017 г. – 0,897, а за 2018 г. – 1,454.

Преподавателският състав притежава висок цитатен статус. Цитиранията в реферирани издания в Web of Science за периода 2013 – 2018 са 8007 (11.95 на един преподавател). В сравнителен план, през 2013 г. цитиранията са били общо 1076, а през 2018 г. са 1493. Цитиранията в реферирани издания в Scopus за периода 2013 – 2018 са 8435 (12.59 на един преподавател). В сравнителен план, през 2013 г. цитиранията са били общо 118, а през 2018 г. са 3310.

Трябва да се отбележи **положителната тенденция** в публикационната дейност, особено за публикациите в чужбина и в списания индексирани в Web of Science и Scopus, което е показателно за качеството на научните трудове на преподавателския състав.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 5.2. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 5 ОТ ESG - част 1 /1-10/:
--

В ПУ е изградена и функционира научноизследователска инфраструктура. Участията на преподаватели (на ОТД в университета) в научни форуми в страната и чужбина за периода са общо 4516. Относителният дял участия на един преподавател за 2018 г. е 1,454.

Докторантското обучение се осъществява в рамките на 88 акредитирани докторски програми в 18 професионални направления. За периода са зачислени в редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение 413 докторанта. Броят на защитилите докторанти е 301, а отчислените с право на защита са 385.

Публикационната дейност на ВУ за периода 2013-2018 се изразява в общо 8574 публикации.

Участията в научни форуми в страната и чужбина за периода 2013 – 2018г. са общо 4516

Цитиранията в реферирани издания в Web of Science за периода 2013 – 2018 са 8007 (11.95 на един преподавател).

СТАНДАРТ 6. Критерий 6.1.

Резултати от проверката за изпълнение на критерии 6.1. А (редовна и задочна форма на обучение)

По 6.1.1. Материално-техническата база, в която се осъществява обучението на студентите в ПУ, включва 7 собствени сгради, част от които са построени по време на акредитационния период. Наскоро са построени четири студентски общежития, Центърът по изкуствата „Аполон“ и модерната двуетажна Учебна спортно-тренировъчна зала, допълваща базата на Спортния комплекс „Академик“. Оборудвани са нови лаборатории, специализирани кабинети и компютърни зали, които са снабдени със съвременни технически средства.

Понастоящем ПУ разполага с 289 учебни зали с обща площ 19163,42 кв. м и 10 768 работни места – средно по 1,45 кв. м на 1 студент и 81,8 работни места на 100 студенти, като за акредитационния период стойностите на тези показатели са увеличени почти два пъти. За специализирано обучение и изследователска работа се използват лаборатории с обща площ 3114 кв. м. или средно по 5,16 кв. м на 1 преподавател. Лабораториите разполагат с 825 работни места. Общият брой на компютърните зали в ПУ е 38. Те са с площ от 1790 кв. м и имат 1087 позиции. Работните места в информационните центрове на ПУ, студентските читални и др. са около 1400. В края на 2017 компютрите в ПУ наброяват 1868. От тях студентите ползват 766 или средно по 5,82 компютъра на 100 студенти. Изградена е високоскоростна интернет връзка (безжична и кабелна), която непрекъснато се усъвършенства, като целта е увеличаване на сигурността ѝ. *Скоростта на университетския интернет през 2018 г. е нараснала до 1024 mbps.*

В централната библиотека и в още 13 специализирани и филиални библиотеки има общо 403 читателски места, като 55 са компютъризирани. *Средно приравненият брой места в библиотеките на 100 студенти е 3,06.* Библиотечните фондове възлизат на 639 817 библиотечни единици. От тях Университетска Библиотека притежава 359230 тома – 311912 книги и 47318 периодични и продължаващи издания. В библиотеките студентите и преподавателите могат да ползват електронните бази данни *ScienceDirect* и *SCOPUS*.

Материално-техническата база и сградният фонд са в много добро състояние, като се изключи сградата на Химическия факултет и Университетската библиотека, както и сградата на Филиала в Кърджали, които се нуждаят съответно от основен и частичен ремонт.

По 6.1.2. ПУ е създал система за подпомагане на студентите, която има няколко елемента.

На първо място студентите се ориентират в учебните планове, в избираемите дисциплини и кредитната система от курсови отговорници. Те имат задължението да следят за комуникацията между студентите и органите за управление – да оказват съдействие при възникнали проблеми и нередности, да предават актуална информация за научни и художествено-творчески прояви и др.

На второ място всеки студент и докторант има научен ръководител или консултант при написването на дипломната работа или дисертацията си. Регламентирани са индивидуални консултации с преподавателите в приемното им време.

Преподавателите като цяло са стимулирани от критериите за кандидатстване по проекти да привличат студенти и докторанти в разработването на актуални научноизследователски проблеми и да създават условия за допълнителни изяви и дейности извън регулярните учебни занятия.

В ПУ има Университетско бюро „Еразъм“ и координатори във всеки факултет, които отговарят за мобилностите по тази програма. В отделните звена има определени отговорници и за мобилностите по други програми и двустранни договори на университета.

По 6.1.3. Специалистите от учебно-помощния, административния и обслужващия персонал периодично преминават обучение с цел усъвършенстване на административното обслужване на студентите.

По 6.1.4. В ПУ са осигурени подходящи ресурси и условия за прилагането на новаторски практики в образователната дейност. Пловдивският електронен университет и платформата Moodle, както и разработените в някои факултети собствени електронни платформи за обучение от типа на DIPSEIL, DisPeL, DelC, Лаборатория за компютърно подпомагане на обучението и научните изследвания C.lab са важни предпоставки за използване на интерактивни методи на преподаване. ПУ има сключени договори с работодатели, осигуряващи учебната практика. Има и добри примери, които показват възможностите за практикуване в звената на университета:

- Математическият факултет е база за изпробване на разработките на БАН по киберсигурност,
- с деца със специални потребности се работи в детския център „Дино“ в Кърджали, Центъра за психо-педагогическа диагностика, Центъра по арт-терапия и др.

Резултати от проверката за изпълнение на критерии 6.1.Б. (дистанционна форма на обучение)

Изградената информационна структура на ПУ, осигуряваща ДФО, е базирана на компютърна мрежа с над 20 сървъра, високоскоростна интернет връзка (оптическа линия със скорост 1 Gb с висока сигурност), безжична мрежова среда за ползване от

преносими устройства на територията на ПУ и студентските общежития и подходящо компютърно и мрежово оборудвани на всички учебни зали, кабинети и офиси във всички факултети и филиали, което позволява лекциите да бъдат излъчвани онлайн по интернет в реално време. В допълнение към цялостната техническа осигуреност на ПУ, която може да бъде използвана и за ДФО, РЦДО разполага допълнително и със специализирана компютърна зала, оборудвана с интерактивна дъска и два офиса с обща площ около 150 кв. м. и 20 компютризирани работни места.

Осигурен е достъп по всяко време, от всяко място и устройство до университетските информационни системи и учебни ресурси, предназначени за ЕДФО за студентите (и всички заинтересовани и свързани с ДФО лица). Тези системи включват:

- Системата за административно обслужване на учебния процес;
- Системата за електронно обучение на РЦДО, базирана на Moodle;
- платформата за уеб-конференции BigBlueButton;
- сайта на ПУ;
- сайта на РЦДО;
- сайта на университетската библиотека;
- Системата за проектно-базирано е-обучение DIPSEIL на Физико-технологичния факултет;
- Системата за електронно обучение на ПУ и др.

Разработена е и интегрирана университетска информационна система „Пловдивски електронен университет“ (ПеУ), която осъществява управление на учебния процес – от съставяне на учебните планове и програми, през периодичното индивидуално планиране и отчитане на преподавателската натовареност, до студентския цикъл „КСК – дипломиране – реализация“).

Студентите в ДФО могат да получат индивидуални консултации (чрез обратната връзка на заданията, лични съобщения в средата за е-обучение, е-поща, лице-в-лице в университета в обявеното приемно време, телефон и др.). Могат да участват в групови консултации и групови взаимодействия (дискусии, споделено реализиране на задание, оценяване на други обучаеми и др.) между обучавани и преподаватели.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 6.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 6 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

А) за редовна и задочна форма на обучение

ПУ притежава и управлява разнообразна материална и техническа база на територията на централна южна България. Осигурява и съхранява информационни ресурси по всички професионални направления, в които реализира обучение и научноизследователска дейност. Функционират уникални центрове с национално представителен, някои от тях и с международно признат статут. Осигурени са възможности и финансови средства за прилагане на новаторски практики в обучението и преподавателската дейност и за повишаване компетенциите на персонала при административното обслужване на студентите.

Б) за дистанционна форма на обучение

ПУ развива материално-техническата и информационна база, необходими за

СТАНДАРТ 7. Критерий 7.1.

По 7.1.1. Управлението на информацията е основен процес, залегнал в политиката за управление на качеството на университета. Организацията на учебно-преподавателската, научноизследователската и художествено-творческата дейности и свързаните с тях процедури по управление на информацията в ПУ са регламентирани със съответните нормативни документи и организационни разпоредби, приети и утвърдени от органите за управление на университета.

Основният инструмент за отчитане на мнението на студентите са анкетите, които ФКК провеждат регулярно. Резултатите от анкетите се обработват и обсъждат в комисии с участието на студенти и се представят на съответните ФС.

Потребителите на кадри участват в разработването на учебната документация. Представители на потребители от базови училища, бизнеса и общинската администрация са активна страна при решаването на задачите, свързани с практическата насоченост и адекватността на обучението, отговарящи на изискванията на обществото и пазара на труда.

По 7.1.2. Ресурсното осигуряване на дейността на ПУ се постига чрез: бюджетно субсидиране, проектно финансиране; собствени приходи от обучение в магистърски програми и дарения. Повечето факултети успяват да привлекат външни финансови ресурси, основно чрез проектна дейност и приложни договори.

Процедурите по приемане и актуализиране на учебна документация се прилагат по строго определен ред, описан във вътрешно-нормативните документи. За периода 2013-2018 г. в ПУ са утвърдени нови учебни планове за 57 специалности на ОКС „бакалавър“ и 67 за ОКС „магистър“. За същия период в учебните планове на ОКС „бакалавър“ са направени 232 актуализации, а в учебните планове на ОКС „магистър“ - 141 актуализации.

ПУ поддържа бази данни относно студентския статус в Учебен отдел и чрез системата ПеУ. Постоянно се обновява база данни, проследяваща „жизнения цикъл“ на студентите. Информацията е достъпна за студенти, преподаватели, служители и други заинтересовани лица. Учебен отдел съхранява изпитни протоколи от всички сесии, протоколи от държавни изпити, главни книги, регистър на издадените дипломи, заповеди за прекъснали студенти и др. Системата ПеУ съдържа и обработва информация за студента и генерира необходимите справки и протоколи. ПеУ съдържа данни за учебни планове, учебни програми, организация на учебния процес (групи, потоци, семестри), учебна и аудиторна натовареност и разписания на занятията.

Информацията относно успеваемостта на студентите и дяловете на прекъснали и отпаднали студенти се поддържа на университетско ниво:

ОКС "бакалавър" и "магистър" след завършено средно образование										
Випуск	2009/ 2013	%	2010/ 2014	%	2011/ 2015	%	2012/ 2016	%	2013/ 2017	%
Приети	3372		3312		3474		3485		3838	
Дипломирани и семестр. завършили	3046	90.33	3040	91.78	3161	90.99	3115	89.38	3179	82.83
Прекъснали	92	2.73	90	2.72	108	3.11	80	2.3	102	2.66
Отпаднали	234	6.94	182	5.5	205	5.9	290	8.32	557	14.51

Всички звена отчитат мнението на студентите за качеството на обучението поне веднъж годишно относно: преподаването по отделните дисциплини; провеждането и организацията на учебния процес; оценка на получените знания, умения и способности, както и очакванията на студентите за реализацията им на пазара на труда; реализацията на дипломираните студенти и др.

По 7.1.3. Университетът поддържа ефективна обратна връзка с работодателите. ФКК са разработили анкетни карти за работодатели за оценка на подготовката на завършилите. На базата на получените данни се изготвят предписания за подобряване на учебния процес и се предприемат конкретни действия за изпълнението им.

Налице са много двустранни договори между представители на потребителите на кадри и основните звена на ПУ, които дават възможност за практическо обучение на студентите в реална работна среда. Представители на работодатели участват и в обучението на ОКС „бакалавър“ и „магистър“.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 7.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 7 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

В ПУ се обобщава и се вземат предвид мнението на студентите, синдикалните и потребителските организации. Поне веднъж годишно, чрез анкети, се взима и мнението на студентите. Налице са двустранни договори с представители на потребителите на кадри и основните звена на ПУ, които дават възможност за практическо обучение на студентите в реална работна среда. Успеваемостта на студентите е около 90%.

СТАНДАРТ 8. Критерий 8.1.

По 8.1.1. Всички държавни и вътрешни нормативни документи (25 бр.) са поместени на сайта на ПУ в раздел „Документи“. Там е публикувана и пълната програмна документация на Университета, включваща: *Стратегия за развитие на ПУ (2011–2020), Визия за развитие на ПУ през следващите 15–20 г., Правилник за устройството и дейността на университета, архив на решенията на Академичния съвет от 2003 г. до последното заседание и др.*

Свободен достъп до актуална информация за дейността на ПУ се осигурява от:

- интернет страница на Университета;

- специализираните сайтове на основните звена и на други звена на Университета (поделение „Научна и проектна дейност“, РЦДО“, Отдел „Развитие на академичния състав и докторантури“, Офис за технологичен трансфер и др.);
- социални мрежи, основно Фейсбук;
- университетски вестник;
- университетски интернет форум за студенти и преподаватели и др.

Образователната дейност се представя с информация за 28 ПН и специалности от регулираните професии за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ и за 88 докторски програми; програми за следдипломни квалификации, продължаващо и електронно обучение. Цялата необходима информация за кандидат-студентите се намира в раздел „Кандидат-студенти“.

Протоколи от Факултетните и Филиалните съвети се предоставят за свободен достъп на страниците на съответните академични звена.

Регламенти за дипломиране и тематичните програми (конспекти) за държавните изпити са оповестени на страниците на основните звена. От „Учебни разписания“ на сайта на ПУ са достъпни връзки към страниците на академичните звена с актуална информация за графика на провеждане на учебни занятия и изпитни сесии. Студентите могат да проверяват оценките си в реално време чрез студентската информационна система. Информация за реализацията на студентите се събира в университетската система „Алумни“ и от основните звена. Ежегодно в ПУ се провежда Ден на кариерата, организиран съвместно от Университетския център за кариерно развитие и Студентски съвет при ПУ.

По 8.1.2. ПУ публикува информация за приоритетите и целите на научноизследователската дейност, съобразно спецификата си. Информация за научноизследователската дейност се публикува на сайта в секция „Наука“, отдел „Научна и проектна дейност“ и Офис за технологичен трансфер. Специализиран сайт обслужва и системата КОМПАС.

Информация за постиженията на преподаватели, студенти и докторанти се публикува на сайта на Университета и на специализираните страници на факултетите и филиалите, както и във вестник „Пловдивски университет“.

Годишникът на научните трудове на ПУ е място за споделяне на постижения на преподаватели и студенти. Той излиза в различни книжки по направления и онлайн версия със свободен достъп на излезлите томове.

Сериозен принос в предоставянето на информация за постиженията на преподаватели и студенти имат Университетското издателство „Паисий Хилендарски“.

По 8.1.3. ПУ предоставя информация за международната си дейност основно по линия на връзки с европейски и световни университети, научни институти и организации. Отдел „Международно сътрудничество“ публикува актуална информация за университетите, с които ПУ поддържа договорни отношения и за международните образователни и изследователски програми.

Към момента са действащи 173 двустранни договори за обмен на студенти и преподаватели със 128 висши училища от 23 страни на ЕС. За периода 2013–2018 г. изходящата преподавателска мобилност по програмата е средно по 65 на година (общо

301 посещения за изнасяне на лекции и 87 за обучение), докато за предходния период 2007-2011 посещенията са били средно по 44 на година. Входящата преподавателска мобилност по програмата Еразъм+, свързана с приемането на чуждестранни лектори, е обхванала 100 преподаватели за периода 2013 – 2018 г. В периода 2013 –2018 г. са реализирани 272 изходящи мобилности по Еразъм+. През същия период в ПУ по Еразъм+ са гостували 135 чуждестранни студенти.

По 8.1.4. ПУ предоставя информация за: действащата Система за осигуряване и оценка на качеството на ПУ; разработени и приети факултетни и филиални регламенти за прилагане на СОКПУ; дейността на ФКК; анкети, анализи от анкетни проучвания, отчети, резултатите от вътрешни и външни одити; резултатите и мерките, взети след проведени анкетни проучвания сред студентите за качеството на обучение и на преподавателския състав.

Резултатите от атестационните процедури за академичния състав се огласяват своевременно. ФКА публикуват протоколи от заседанията си и отчети за дейността си на страницата на факултета/филиала. Оценката и обосновката от всяка процедура по атестиране се съхраняват в отдел „Управление на човешки ресурси“ на ПУ, а останалата документация – в Деканатите на факултетите/филиалите.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 8.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 8 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

Публикуваната информация за всички дейности в университета е ясна, своевременна, точна, обективна и достъпна и се обновява редовно. Достъпът до информацията за международната дейност на ПУ е организиран на две нива – чрез официалната страница на ПУ и чрез самостоятелните интернет страници на неговите структури.

Към момента са действащи 173 двустранни договори за обмен на студенти и преподаватели със 128 висши училища от 23 страни на ЕС.

СТАНДАРТ 9. Критерий 9.1.

По 9.1.1. Учебните програми в ПУ са обект на постоянен мониторинг. Рейтинговата система за ВУ има принос в активизиране на самооценката на учебната дейност и за набелязване на мерки за преодоляване на открити недостатъци. Усъвършенстването на програмите се диктува от икономическите и социални потребности на обществото. В съответствие със Системата за осигуряване на качеството на обучение в периода март 2017 г.– януари 2018 г. са проведени десет вътрешни одита на всички факултети и филиали на ПУ. Особено важни са одитите на учебните планове и програми във филиалите в Кърджали и Смолян, както и в бившия Технически колеж – Смолян. Те са довели до уеднаквяването им с тези на специалностите във факултетите в Пловдив по отношение на задължителните дисциплини. Част от избираемите и факултативните дисциплини във филиалите са съобразени с особеностите на регионите.

По 9.1.2. В ПУ има задължително изискване промените в учебните планове и програми да се правят в съответствие с периодите на обучение на бакалаври, магистри и докторанти и не по-късно от началото на новата учебна година. Посоченото условие,

както и задължението актуализациите да се придружават от сериозна мотивировка, е довело до избягване на структурни и целеви недостатъци на учебната документация, която да изисква промяна в рамките на съответния академичен цикъл. Всички учебни програми са оповестени в публичното пространство чрез сайтовете на факултетите.

По 9.1.3. Мониторингът на учебните планове и програми е осигурил необходимата информация за техните качествени промени. За това са допринесли и проведените в ПУ обучения на вътрешни одитори за нуждите на университета и на отделните структурни звена. Реалистичните анализи и изводи са довели до засилване на конкурентоспособността на Университета.

По 9.1.4. Нуждата от кадри и тяхната специфична подготовка стои в основата на редица промени както в структурата на ПУ с развитието на неговите филиали и създаването на Физико-технологичен факултет на базата на Техническия колеж в Смолян и Физическия факултет, така и във въвеждането на нови специалности и програми. Успешно са осъществени два проекта по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз:

- Договор №BG051PO001-3.1.07-0024 „Пазарно ориентирани модули в хуманитарните професионални направления”;
- Договор №Д01-3609/19.02.2013 г. „Повишаване на качеството на обучение по информатика и ИКТ във ФМИ при ПУ чрез създаване и прилагане на устойчив модел за актуализация на учебните планове и програми, съобразно стратегията на ЕС за растеж „Европа 2020“ и изискванията на трудовия пазар“.

По 9.1.5. ПУ включва в ревизирането на учебните планове и програми широк кръг заинтересовани лица – преподаватели, студенти, представители на бизнеса, на обществени организации, на училищни ръководства и инспекторати, на други висши училища, с които има договорни отношения. Пряко, на специално проведени обсъждания, или косвено, чрез анкетиране, са получени конкретни бележки и препоръки по отделните програми. Особено инициативни са били студентските съвети, ръководствата на големи фирми от ИТ сектора, фирми за производството на електронни и други продукти, училища, органи за местно самоуправление, медицински лаборатории и лаборатории за изследване качеството на околната среда и др. Общият брой на студентите, участвали активно в преглед на учебни програми е 239, а на работодателите – 132.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 9.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 9 ОТ ESG - част 1 /1-10/:

При актуализацията на учебните програми на всички специалности се вземат предвид промените в икономическите и социалните потребности на обществото. Учебните планове и учебните програми на ПУ се актуализират в съдържателен аспект практически всяка академична година. В ПУ са установени правила и процедури за участие на преподаватели, студенти и работодатели под различна форма при обсъждане на необходимостта от актуализиране на учебните планове и програми като в различните факултети активността е различна.

СТАНДАРТ 10. Критерий 10.1.

По 10.1.1. ПУ разполага със сертифициран одитор, който е член на УКОА. За периода са реализирани университетски обучения за вътрешни одитори на лицата, които са ангажирани с работата на ФКК. В резултат на това е въведена *нова Вътрешно-университетска система за осигуряване на качество на ПУ „Паисий Хилендарски“*. Разработени са *специализирани карти (анкетни листове)* за целите на провежданите вътрешни одити.

ПУ прилага СОК от 2005 година, като актуалният вариант на системата е от 2017 година. В рамките на СОК всички документи се актуализират периодично, публикуват се на сайта на Университета и са общодостъпни за всички преподаватели и служители. Разработена е цялостната нормативна база от правилници, наредби и др., която е структурирана в две направления: университетско и факултетно.

През периода 2013-2017 г. са проведени десет вътрешни одита на всички факултети от обучени вътрешни одитори на ПУ. Те са свързани с учебната и изследователската дейност и допринасят за усъвършенстване на работата в университета.

Външните одити на ПУ основно се осъществяват в рамките на акредитационните процедури по институционална и програмни акредитации, а така също и по процедурите на САНК.

След институционалната акредитация на ПУ през 2013 г., всички научни звена са били обект на процедури за програмна акредитация и процедури по САНК. Традиционна форма на обратна връзка и външна оценка в ПУ е проучване на мнението на работодателите и на потребителите на кадри, подготвяни в ПУ. Тяхното мнение се проучва чрез *методите на анкетирането, чрез преки неформални срещи и кореспонденция* и чрез *практическо обучение на студентите*.

Освен стандартизираните форми и методи за външно оценяване на качеството, в някои факултети съществуват и специфични такива:

- В ПФ съществува *Обществен консултативен съвет*, който обезпечава високо качество на обучение на студентите като мобилизира представителите на образователната общност;
- В ФИСН има практика по външно одитиране на учебните програми по специалностите „Счетоводство“ и „Финанси“ от Института на дипломираните експерт-счетоводители на Англия и Уелс;
- Във филиала в гр. Кърджали за външното оценяване на качеството е използван проектът „*Студентски практики*“;
- Оценяването на учебните планове на специалности от професионално направление „Педагогика“ се извършва на базата на мнението, която дават директорите на базовите училища и детски градини;
- Специфична форма за външен мониторинг в повечето научни звена е привличането на външни лица и включването им в Държавни изпитни комисии;
- Входяща мобилност на студенти и преподаватели от български и чуждестранни университети. За периода до 2017 г. във входяща мобилност са участвали 58 преподаватели, 27 студенти и 20 докторанти;

- Рейтинговата система като елемент на външна оценка за качеството на обучението в ПУ и др.

Актуализирани са общо 373 учебни програми в различни професионални направления, като броят на прекратените програми (обуславящо се от динамиката и промяната в изискванията на средата) е 75.

По 10.1.2. ПУ осъществява последващ мониторинг върху дейността на основните научни звена по изпълнението на препоръките, направени в хода на външното оценяване на качеството в ПУ. Мониторингът се осъществява на две нива – на ниво одитирано научно звено и на ниво Университет. В рамките на научното звено той се осъществява от ФКК, КС, ФС и деканските ръководства чрез приемане на решения и изготвянето и приемане на доклади-самооценка за изпълнение на препоръките. На ниво Университет мониторингът се осъществяват от УКОА и АС.

Основните индикатори, които се изследват са: текущото състояние на конкурентната среда на ПУ, професионалната реализация и кариерното развитие на възпитаниците на ПУ, удовлетвореността на работодателите от равнището на подготовка на възпитаниците на ПУ и изискванията на потребителите на кадри към подготовката на студенти по специалности от професионалните направления, по които се обучават студенти в ПУ.

По 10.1.3. В рамките на вътрешния мониторинг в ПУ се прилагат механизми за отразяване на резултатите и препоръките както от проведени институционални и програмни акредитации, така и от вътрешните одити. Тези механизми за обвързани с процедурите за коригиране на несъответствията, констатирани от вътрешните одити в процеса на функциониране на СОК. Резултатите от вътрешните одити се обсъждат регулярно на заседанията на Съвета по качеството и от Ректорското ръководство.

На ниво факултет действат: Комисии по качество, КС, и ФС и деканските ръководства. Чрез тях факултетите осъществяват процедури по непрекъснато наблюдение и контрол за изпълнение на дадените им от НАОА препоръки в хода на програмната акредитация и на процедурите по САНК. Резултатите от тези процедури могат да бъдат открити в многобройни решения на ФС и в изготвените доклади самооценки във връзка с изпълнение на дадените от НАОА препоръки. Тези решения и докладите самооценки са включени в доказателствата към доклада самооценка на ПУ за изпълнението на критериите за институционална акредитация.

На университетско ниво действа: УКОА, която осъществява регулярни процедури по одит на научните звена, за да провери техния напредък по изпълнение на резултатите, преследвани от програмната акредитация и другите форми на външно оценяване на качеството на учебната дейност в ПУ. Тези процедури включват: отчети на научните звена за дейността по изпълнение на дадените им препоръки; анализи на трудностите и проблемите, които научното звено среща при изпълнение на препоръките и формулиране на предложения за подобряване на работата на одитираното звено по поддържане и повишаване на качеството на обучение в изпълнение на препоръките, дадено на програмната акредитация и в докладите на НАОА по САНК.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИЙ 10.1. В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТ 10

ОТ ESG - част 1 /1-10/:

ПУ осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми. ПУ е приел и прилага процедури за предприемане на действия във връзка и по повод на резултатите от програмната акредитация на професионалните направления, по които осъществява обучение

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ заема едно от челните места сред висшите образователни институции в страната. Има предпоставки за по-нататъшно ускорено развитие и постигане на още по-високо образователно равнище. Постигнатото е на основата на:

- висококвалифициран академичен състав,
- висок за страната интерес на кандидат-студентите към ПУ,
- изградена система за управление на качеството,
- съвременната учебна документация,
- развитие на дистанционното обучение.

**ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
(силни/слаби страни)**

желани	нежелани
Силни страни	Слаби страни
Позитивен имидж на Университета в национален мащаб	Недостатъчно познаване и пропагандиране на „добрите практики“ в Университета
Академичният профил обхваща широк спектър от специалности в областта на науките за природата, човека, обществото, културата и технологиите	Неостатъчно участие на студенти при разработване и актуализиране на учебните програми
Наличие на вътрешни структури за разработване и прилагане на политика за осигуряване на качеството, в които се включват преподаватели, студенти и заинтересовани страни.	
Наличие на университетски стандарти за учебната документация.	
Регулярно актуализиране на учебните програми	
Висококвалифициран академичен състав	

Широка международна дейност.	
------------------------------	--

**ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
(възможности/заплахи)**

желани	нежелани
Възможности	Заплахи
Развитие на платформата „Пловдивски електронен университет“ за организация и провеждане на качествено е-обучение	Липса на интерес на зрелостниците към някои професионални направления и специалности на Университета
Развитие на Алумни-мрежата в различните професионални направления за подобряване на качеството на обучение	
Използване на участието на Университета в международни организации за засилване на потенциала	

V. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КАПАЦИТЕТ

В момента в ПУ се извършва обучение в:

- 119 бакалавърски програми,
- 138 магистърски програми,
- 89 докторски програми,
- 27 акредитирани професионални направления,
- 6 области на висшето образование,
- девет факултета и два филиала.

Сегашният институционален капацитет на ПУ, определен с решение на Акредитационния съвет (Протокол № 4/19.02.2013 г.), е **22750** обучавани във всички степени на висшето образование.

В момента ПУ има капацитет да обучава **27500** студента, въз основа на следните обстоятелства:

- общият капацитет на ПУ, получен чрез сумиране на капацитета на професионалните направления, определен от НАОА при проведените в периода програмни акредитации е **27030** студенти;
- нарастване в периода 2013-2017 г. на броя на бакалавърските (от 70 на 119), магистърските (от 105 на 138) и докторски (от 58 на 89) програми;
- стабилният интерес на кандидат-студентите към ПУ (средно за всички специалности 3-ма кандидати за 1 място в периода 2013 – 2017 г.);
- изпълнение на приема за периода 2013 – 2017 г.;
- нарастване през периода на щатния преподавателски състав на Университета с 3 % и подобряването на неговата квалификационна и възрастова характеристика и др.

Постоянната комисия по Природни науки математика и информатика предлага на Акредитационния съвет да утвърди капацитет 27500 обучаеми за ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“.

VI. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА СРЕДАТА НА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Постоянната комисия по Природни науки математика и информатика предлага да бъде дадена положителна оценка на средата за провеждане на дистанционна форма на обучение.

Председател на ПКПНМИ:.....

(проф. Мария Шишиньова)